

TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE-/ILMOITUS
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
Päivitetty: 12.4.2022

Tietoa tutkimukseen osallistuvalla

Olet osallistumassa Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otuksen toteuttamaan tutkimukseen ja Suomen ylioppilaskuntien liiton SYL:n tilaamaan tutkimukseen. Tässä selosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit halutessasi keskeyttää osallistumisesi tutkimukseen ilman seuraamuksia. Selosteen kohdassa 13 kerrotaan tarkemmin oikeuksistasi.

Tätä tietosuojaselostetta voidaan tarpeen mukaan päivittää tutkimuksen aikana.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr
Osoite: Lapinrinne 2, 00180 Helsinki

Yhteyshenkilö tietosuoja-asioissa: tietosuoja@otus.fi, puh. 050 367 7259

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Aino Pietarinen

Puhelinnumero: 050 570 6316

Sähköpostiosoite: aino.pietarinen@otus.fi

2. Tutkimuksen nimi, luonne ja kesto

Tutkimuksen nimi: Etäopiskelun jäljet

Tämä tutkimus on kertatutkimus. Tiedonkeruu toteutetaan sähköisellä kyselylomakkeella huhti-toukokuussa 2022. Analyysin tulokset toimitetaan tutkimuksen tilaajalle viimeistään kesäkuussa 2022.

Hankkeen päätteeksi aineisto luovutetaan Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon. Myös tämän jälkeen voidaan julkaista aineiston perusteella laadittuja tutkimuksia tai selvityksiä.

3. Tutkimushankkeen kuvaus ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Tutkimushanke tuottaa tietoa SYL:lle koronavirusepidemian aikaisten poikkeusjärjestelyiden vaikutuksista yliopisto-opiskelijoihin. Hankkeessa keskitytään mm. opiskelijoiden hyvinvointiin sekä työelämäsiirtymiin poikkeusolojen aikana. Lisäksi selvitetään opiskelijoiden näkemyksiä poikkeusjärjestelyiden aiheuttamista osaamis- ja oppimisvajeista. Tutkimuksen kohderyhmänä ovat Suomessa opiskelevat yliopisto-opiskelijat.

Tutkimuksen tiedonkeruu toteutetaan sähköisellä kyselylomakkeella avoimella linkillä. Tutkimuskutsu lähetetään Suomen ylioppilaskuntien liiton SYL:n kautta eikä opiskelijoiden yhteystietoja kerätä. Tutkimus toteutetaan nimettömästi eikä tutkimusaineistoon liitetä tunnistetietoja tai tietoja muista lähteistä.

Tutkittavilta kerätään kyselylomakkeen avulla henkilötietoja (ks. kohta 6), joista henkilö voidaan välillisesti tunnistaa. Lisäksi on mahdollista, että vastaajat kertovat vapaamuotoisissa vastauksissaan sellaisia tietoja, joista heidät voidaan tunnistaa. Tällaisia tietoja käsitellään siten, ettei yksittäisiä vastaajia voi tunnistaa julkaisuista. Ennen aineiston arkistointia tai luovuttamista Otuksen ulkopuolelle aineisto anonymisoidaan ja karkeistetaan tarvittavin osin, jotta aineistosta ei voi tunnistaa yksittäistä vastaajaa.

Tutkimushankkeessa voidaan kerätä vastaajien yhteystietoja palkintojen arpomista varten. Tietoja ei yhdistetä tutkimusaineistoon ja ne hävitetään heti, kun arvonta on suoritettu. Arvontalomake on erillinen kyselylomakkeesta, joten siitä saatavia tietoja ei ole mahdollista yhdistää kyselyn vastauksiin.

Ennen kyselyaineiston anonymisointia vain hankkeeseen nimetyillä Otuksen tutkijoilla on pääsy kyselytutkimuksen aineistoon ja sen perusteella muodostuvaan henkilörekisteriin. Näitä tietoja ei luovuteta missään olosuhteissa Otuksen ulkopuolisille tahoille.

Kyselyaineisto toimitetaan tilaajille sekä analyysin tuloksista kootaan raportti tutkimuksen tilaajan käyttöön, joka voi julkaista tuloksia. Lisäksi anonymisoitua kyselyaineistoa voidaan käyttää Otuksen tulevissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Kyselyaineistosta voidaan tehdä myös erillisissä tutkimushankkeissa yleishyödyllisiä selvitysluonteisia raportteja, tieteellisiä artikkeleita sekä esitelmiä, niin ettei yksittäistä vastaajaa voida tunnistaa.

Lisäksi tiedonkeruun tuottama aineisto arkistoidaan Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon muiden tutkimuskäyttöön.

4. Tutkimuksen vastuullinen johtaja ja tutkimuksen suorittajat

Otuksen toimitusjohtaja Mila Hakanen toimii tiedonkeruun ja tutkimuksen vastuullisena johtajana. Hänet tavoitat sähköpostilla mila.hakanen@otus.fi ja puhelimitse 050 345 4024.

Tutkimuksen toteuttamisesta vastaavat hankkeeseen nimetyt Otuksen tutkijat ja tutkimusavustajat. Alkuperäistä aineistoa käsittelevät vain hankkeeseen nimetyt henkilöt.

5. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artiklan 6 mukainen käsittelyperuste on tutkittavan suostumus (6a).

6. Tutkimusaineiston sisältämät tiedot ja erityiset henkilötietoryhmät

Vastaajilta kysytään seuraavia tietoja, joiden avulla välillinen tunnistaminen on mahdollista. Kerättävät tiedot:

- sukupuoli
- syntymävuosi
- äidinkieli
- Suomen kansalaisuus
- korkeakoulu
- koulutusala
- suoritettavan tutkinnon taso
- nykyisten opintojen aloitusvuosi
- opintojen vaihe

Vastaaja myös itse kertoo avovastauksissa tietoja, joista hänet on mahdollista välillisesti tunnistaa.

Tutkimuksessa kerätään ja käsitellään myös alla lueteltuja erityisiä henkilötietoryhmiä (arkaluontoisia henkilötietoja) tutkittavien suostumuksella (EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artikla 9, kohta 2a):

- Rotu tai etninen alkuperä
- Yhteiskunnallinen, poliittinen tai uskonnollinen vakaumus tai ammattiliiton jäsenyys
- Terveystila, sairaus, vamma tai hoitotoimenpiteet
- Seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen
- Rikollinen teko, rangaistus tai muu rikoksen seuraamus
- Sosiaalihuollon tarve tai saadut sosiaalihuollon palvelut, tukitoimet ja muut etuudet

7. Lähteet, joista henkilötietoja kerätään ja henkilötietojen yhdistäminen

Tutkimusaineiston tiedot kerätään vain kyselylomakkeella vastaajan suostumuksella. Tietojen antaminen kysymyksiin vastaamalla on vapaaehtoista. Annettuja tietoja ei yhdistetä muihin aineistoihin tai henkilötietoihin.

8. Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Tunnistetietoja ei missään vaiheessa luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolisille tahoille.

9. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei luovuteta EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle.

10. Automaattinen päätöksenteko ja profilointi

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

11. Henkilötietojen suojaaminen

Tutkimuksessa kerättyjä tietoja käsitellään luottamuksellisesti tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla. Henkilötietojen suojaamiseksi käytetään seuraavia suojatoimia:

- Tutkimusaineisto siirretään arkistoitavaksi tai sen tiedot muutetaan sellaiseen muotoon, ettei tutkittava ole niistä tunnistettavissa, kun henkilötiedot eivät enää ole tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi.
- Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot suojataan käyttäjätunnuksella, ja niihin on pääsy vain hankkeeseen nimetyillä tutkijoilla.
- Tulokset esitetään niin, että tunnistamisen mahdollistavat tiedot on poistettu tai karkeistettu.

12. Henkilötietojen ja tutkimusaineiston käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Arvontaa varten kerätyt yhteystiedot hävitetään heti, kun arvonta on suoritettu.

Kerätty kyselyaineisto jää Otuksen käyttöön ja sitä voidaan hyödyntää tulevina vuosina erilaisissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Aineisto tallennetaan tietoturvallisesti, salasanoin suojatulle Otuksen sähköiselle verkkolevylle. Anonymisoitu kyselyaineisto jaetaan tutkimuksen tilaajille hyödynnettäväksi tarkempia analyyseja varten ja arkistoidaan Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon muiden tutkijoiden käyttöön.

13. Tutkittavan oikeudet ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettua käsittelyä lainmukaisuuteen.

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi hankkeessa ja mitä henkilötietojasi hankkeessa käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista seuraavissa tapauksissa:

- a) henkilötietoja ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joita varten ne kerättiin tai joita varten niitä muutoin käsiteltiin
- b) peruutat suostumuksen, johon käsittely on perustunut, eikä käsittelyyn ole muuta laillista perustetta
- c) vastustat käsittelyä (kuvaus vastustamisoikeudesta on alempana) eikä käsittelyyn ole olemassa perusteltua syytä
- d) henkilötietoja on käsitelty lainvastaisesti; tai
- e) henkilötiedot on poistettava unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi.

Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen, jos kyseessä on jokin seuraavista olosuhteista:

- a) kiistät henkilötietojen paikkansapitävyyden, jolloin käsittelyä rajoitetaan ajaksi, jonka kuluessa Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus voi varmistaa niiden paikkansapitävyyden
- b) käsittely on lainvastaista ja vastustat henkilötietojen poistamista ja vaadit sen sijaan niiden käytön rajoittamista
- c) Otus ei enää tarvitse kyseisiä henkilötietoja käsittelyn tarkoituksiin, mutta sinä tarvitset niitä oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi

- d) olet vastustanut henkilötietojen käsittelyä (ks. tarkemmin alla) odottaessa sen todentamista, syrjäyttävätkö rekisterinpitäjän oikeutetut perusteet rekisteröidyn perusteet.

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (tietosuoja-asetuksen 20 artikla)

Sinulla on oikeus saada Otukselle toimittamasi henkilötiedot jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää kyseiset tiedot toiselle rekisterinpitäjälle Otuksen estämättä, jos käsittelyn oikeusperuste on suostumus tai sopimus, ja käsittely suoritetaan automaattisesti.

Kun käytät oikeuttasi siirtää tiedot järjestelmästä toiseen, sinulla on oikeus saada henkilötiedot siirrettyä suoraan rekisterinpitäjältä toiselle, jos se on teknisesti mahdollista.

Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin Otus ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää rekisteröidyn edut, oikeudet ja vapaudet tai jos se on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi. Otus voi jatkaa henkilötietojesi käsittelyä myös silloin, kun sen on tarpeellista yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kohdassa kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalainsäädäntöä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi